

8.09.2025

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Petycja

Szanowni Przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji,

Działając w interesie publicznym oraz na podstawie art. 2 ustawy o petycjach, wnoszę o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do reformy rozporządzeń w sprawie kwalifikowania, rozpowszechniania i sposobu zapowiadania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na rozwój małoletnich w telewizji oraz audiowizualnych usługach na żądanie (Dz. U. 2022 poz. 938 oraz Dz. U. 2022 poz. 913).

Wnoszę o następujące działania:

- dodanie kategorii "dla małoletnich od lat 7" jako jedną z kategorii dla audiowizualnych usług na żądanie (do rozporządzenia Dz. U. 2022 poz. 913).

Obecnie wyznaczone są cztery kategorie wiekowe dla audiowizualnych usług na żądanie: "bez ograniczeń wiekowych", "dla małoletnich od lat 12", "dla małoletnich od lat 16" i "od lat 18" pomimo iż, dla nadawców telewizyjnych oprócz wspomnianych kategorii wiekowych stosuje się też kategorię "dla małoletnich od lat 7".

Nie potrafię zrozumieć, dlaczego owa kategoria nie jest uwzględniana w rozporządzeniu Dz. U. 2022 poz. 913, skoro jest wymieniona w rozporządzeniu Dz. U. 2022 poz. 938 i jest stosowana w telewizji już od 2005 roku. Przecież nierozsądnie byłoby uważać, że taki siedmioletni widz mógłby obejrzeć jakiś serial animowany dla starszych dzieci (np. Pingwiny z Madagaskaru czy Miraculum: Biedronka i Czarny Kot) w telewizji, bo tam jest oznaczony jako "dla małoletnich od lat 7", ale już nie powinien być go odtworzyć jako audiowizualną usługę na żądanie, bo technicznie przez treści, które nie nadawałyby się do kategorii "bez ograniczeń wiekowych", otrzymałby kategorię "dla małoletnich od lat 12". A gdyby taka kategoria byłaby oficjalnie stosowana dla serwisów VOD, to przykładowo rodzic mógłby zablokować dostęp do audycji z taką kategorią swojemu przykładowo czteroletniemu dziecku, ale już byłaby odblokowana dla jego siedmioletniego dziecka. Wprawdzie dużo audiowizualnych usług na żądanie stosuje kategorię "dla małoletnich od lat 7" ale jednak nie jest przewidywana w prawie, więc wnoszę o jej wprowadzenie dla zachowania spójności w klasyfikowaniu audycji.

- modyfikację kryteriów dla poszczególnych kategorii wiekowych (Dz. U. poz. 913, załącznik 1), (Dz. U. poz. 938, załączniki 3 i 4)

W wyżej wymienionych rozporządzeniach w opisach kategorii wiekowych (z wyjątkiem "bez ograniczeń wiekowych" i "od lat 18") jest podane co **nie** powinno się znajdować w danej kategorii ale nie ma już konkretnych kryteriów jakie treści podchodzą pod konkretną kategorię wiekową. Moim zdaniem rozporządzenie z 2005 roku (Dz. U. 2005 nr 130 poz. 1089) bardziej zrozumiale wyrażały opisy treści charakterystycznych dla kategorii wiekowych przez wskazanie czego nie powinni oglądać osoby **poniżej** wieku wskazanego w kategorii wiekowej, a tym samym było dopuszczalne dla widzów **powyżej** wieku wskazanego w kategorii, a obecne opisywane wymagania mogą wydawać się dla nadawcy skomplikowanymi, np. mamy opisy co **nie** powinno się znajdować w audycjach "dla małoletnich od 16 lat" i jednocześnie opis co zalicza się do kategorii "od 18 lat", choć można to połączyć w jeden opis dla kategorii "od 18 lat".

Poniżej umieszczam swoje propozycje opisów kategorii wiekowych (oprócz kategorii "bez ograniczeń wiekowych" czyli "części I"):

II - audycje oznaczone jako "dla małoletnich od lat 7" zawierają następujące treści:

- przemoc, zachowania agresywne bądź inne negatywne nastawienie do innych osób, zwierząt i otoczenia (np. kłamstwo, wandalizm, ignorowanie cierpienia itp.) przedstawione w sposób bardzo łagodny i nie budzący afirmacji czy chęci naśladowania (np. w kontekście nierealistycznym, humorystycznym, groteskowym czy fantastycznym) [przykład: Kevin sam w domu, Pokemon, Koszmarny Karolek]
- wywołujące negatywne emocje jak lęk, odrazę, obrzydzenie czy napięcie emocjonalne w sposób lekki [przykład: Miasteczko Halloween, Shrek ma wielkie oczy]
- śmierć bohaterów pokazana w sposób delikatny i bez drastycznego charakteru [przykład: Król Lew]
- pojedyncze łagodne wyzwiska nie zawierające wulgarnego charakteru (np. głupek, kretyn)
- skomplikowane tematy opisywane w sposób stonowany, z małymi detalami i zrozumiały dla dzieci

jednocześnie nie zawierając treści wymienionych w części III, IV i V

III - audycje oznaczone jako "dla małoletnich od lat 12" zawierają następujące treści:

- przemoc umiarkowana z dopuszczalną niewielką ilością krwi ale bez szczegółowych obrażeń, w tym przedstawiająca ideę, której dziecko nie jest w stanie zrozumieć lub wywołujących silne podniecenie [przykład: Spider-Man: No Way Home]
- umiarkowanie przerażające sceny bądź pojedyncze elementy horroru
- przedstawiające bohaterów negatywnych w sposób pozytywny (np. jako atrakcyjnych fizycznie bądź jako człowieka sukcesu) oraz które budzą chęć aprobacji negatywnych zachowań
- sporadyczne wulgaryzmy nie odnoszące się do seksu (np. g**no, s*ać, d**a)
- teksty i gesty o charakterze seksualnym bądź wyrażające aluzje seksualne
- nagość o subtelnym charakterze bądź bez kontekstu seksualnego
- niejednoznaczna i skomplikowana ocena moralna bohatera
- tematy o patologicznych zjawiskach (np. przemoc w rodzinie, gwałt, narkotyki czy dyskryminacja) przedstawione w umiarkowanej formie i wyrażnie piętnującej

jednocześnie nie zawierając treści wymienionych w części IV i V.

IV - audycje oznaczone jako "dla małoletnich od lat 16" zawierają następujące treści:

- silne obrazy przemocy, bardziej szczegółowe sceny śmierci czy obrażeń z dopuszczalną większą ilością krwi, ale bez nadmiernej brutalności i skupienia na bólu bądź cierpieniu ofiary
- samobójstwo i samookaleczenie ale bez charakteru aprobującego i nadmiernej ekspozycji
- sceny wywołujące silny lęk i odrazę, w tym sceny horroru bądź detaliczne obrazy wojny, przestępczości bądź terroryzmu
- sceny seksu ale bez pełnych detali
- przedstawiające aprobowanie niebezpiecznych zachowań
- aprobowanie zażywania papierosów lub alkoholu
- krótkie ujęcia nagiego ciała lub nagość częściowa
- przedstawiające aprobowanie przedmiotowego traktowania ludzi czy zwierząt
- częstsze użycie mocniejszych wulgaryzmów, w tym odnoszących się do seksu (np. k**wa, c**j)
- język dyskryminujący (np. cza*nuch) ukazany w kontekście negatywnym

jednocześnie nie zawierając treści wymienionych w części V

V - audycje oznaczone jako "od lat 18" zawierają następujące treści:

- duże ilości detalicznej, naturalistycznej i brutalnej przemocy bez uzasadnienia oraz wywołującej silny lęk lub obrzydzenie
- częstsze sceny samobójstw czy samookaleczeń
- realistyczne sceny seksu i pełnej nagości
- gloryfikujące przemoc wobec zwierząt, w tym poprzez jej detaliczne przedstawienie
- przedstawienie patologicznych form życia seksualnego w tym opartego na przemocy i przymusie
- ukazujące skrajny hedonizm z wykorzystaniem moralnie nagannych zachowań w tym przemocy lub agresji
- aprobujące patologiczne zachowania, a szczególnie dyskryminację czy przemoc domową
- wyraźne gloryfikowanie uzależnienia od narkotyków
- wysokie ilości wulgarного i obraźliwego języka ukazanego w kontekście aprobującym w tym dyskryminującego

Proszę o rozpatrzenie mojej petycji i odpowiedź zwrotną.

Z poważaniem